

Maria Björkman
Tel: 010-698 14 47
maria.bjorkman
@naturvardsverket.se

BESLUT
2017-11-16 Ärendenr:
NV-04137-17

Beslut om godkännande av arten *Aphidius colemani* för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige

Beslut

Aphidius colemani Viereck (Hymenoptera: Braconidae) godkänns för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige.

Villkor för godkännandet

Godkännandet begränsas till användning i växthus.

Godkännandet gäller till och med den 31 december 2022.

Bakgrund

Biologiska bekämpningsmedel innehållande nematoder, insekter eller spindeldjur prövades tidigare av Kemikalieinspektionen, som gav godkännande till enskilda produkter. Sedan den 1 juli 2016 prövar Naturvårdsverket nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel, och ett godkännande gäller istället arten *Aphidius colemani* är en av de arter som redan använts som bekämpningsmedel i Sverige, då den ingår i en eller flera produkter som godkänts av Kemikalieinspektionen. För att kunna fortsätta användas i Sverige, efter att nu gällande produktgodkännande eller -godkännanden från Kemikalieinspektionen löper ut, måste arten godkännas av Naturvårdsverket.

Arten finns upptagen på Växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländernas (EPPO) förteckning över biologiska bekämpningsmedel med omfattande användning i EPPO-regionen, PM 6/3, bilaga 1 ("EPPO-listan").

Skäl

Juridiska förutsättningar för godkännande

För att en nematod, insekt eller ett spindeldjur ska få ingå i ett bekämpningsmedel som förs in till Sverige från ett land utanför Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet, släppas ut på

marknaden, eller användas, måste arten först vara godkända enligt förordning (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel.

En art får godkännas endast om den är godtagbara från hälso- och miljöskyddssynpunkt, särskilt med hänsyn till påverkan på den biologiska mångfalden, och den inte är att betrakta som en invasiv främmande art av unionsbetydelse¹.

Beslut om godkännande fattas av Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket prövar självmant om nematoder, insekter och spindeldjur som angetts på EPPO-listan kan godkännas. Naturvårdsverket prövar också ansökningar om att godkänna en nematod, insekt eller ett spindeldjur som bekämpningsmedel.

Ett godkännande får förenas med de villkor i fråga om användning eller andra omständigheter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt.

Innan Naturvårdsverket beslutar om en art ska godkännas eller inte, ska Naturvårdsverket höra Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk.

Naturvårdsverkets bedömning

Aphidius colemani är en parasitstekel som hör till familjen Braconidae (bracksteklar) och underfamiljen Aphidiinae (bladlussteklar). Det förekommer variation inom arten med avseende på värdspektrum, samt morfologiska skillnader och reproduktiva barriärer. Detta indikerar att arten i själva verket utgörs av ett artkomplex med kryptiska arter, i vilket man genom DNA analys identifierat separata, närbesläktade arter. *Aphidius colemani* är en polyfag parasitoid och har ett brett värdspektrum, men är specialiserad på bladlöss ur familjen Aphididae (långrörsbladlöss). Arten har varit godkänd i Sverige sedan 1997 för bekämpning av bladlöss i växthusodlingar. *Aphidius colemani*'s ursprungsområde är inte helt klarlagt, men kan vara Indien. Idag förekommer arten i områden med subtropiskt till tempererat klimat, runt om i världen, p.g.a. introduktion som biologiskt bekämpningsmedel. Tillgänglig information om artens klimatkrav indikerar att den är anpassad till ett varmare klimat än Sveriges, och klarar sannolikt inte minusgrader. Arten är klassificerad som tillfälligt förekommande i Sverige, d.v.s. den förväntas inte övervintra annat än i uppvärmda lokaler (växthus). Artens förmåga till övervintring i kallare klimat är dock inte helt klarlagt. Om arten klarar svenskt vinterklimat kan det antas att en etablering sannolikt redan skett efter närmare 20 års användning inom biologisk bekämpning. Oavsett om arten finns etablerad eller inte är det sannolikt att individer som används för biologisk bekämpning kan sprida sig utanför utsläppsområdet och etablera sig utomhus under den varma säsongen, och därmed påverka vår inhemska fauna. *Aphidius colemani* är inte resursbegränsad i Sverige och ett stort antal möjliga värdar finns. Arten delar dock sina värdorganismer med ett stort antal naturliga fiender från olika organismgrupper. Det är också sannolikt att *A. colemani* kan angripas av naturliga fiender, inkluderat ett antal hyperparasitoider som angriper redan etablerade arter av

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

Aphidiinae. Sammantaget förväntas en begränsad användning av *A. colemani* inte medföra någon större påverkan på redan bofasta arter eller på naturtyper. Detta under förutsättning att arten inte klarar övervintring i Sverige. Hybridisering inom släktet kan dock inte uteslutas, och konsekvenserna är oklara. Inga hälsorisker kan förväntas vid användning av *A. colemani* som bekämpningsmedel. Risk för kontaminering i form av andra arter som kan utgöra en risk från hälso- och miljöskyddssynpunkt vid införsel av nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel måste alltid beaktas.

Aphidius colemani är inte upptagen på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Mot bakgrund av att arten använts som bekämpningsmedel i Sverige sedan 1997 utan rapporterade problem, godkänns *Aphidius colemani* som biologisk bekämpningsmedel i Sverige. Naturvårdsverket anser dock att det råder oklarhet kring artens förmåga att klara svenskt vinterklimat, samt dess förmåga att hybridisera med redan bofasta arter. Att arten anses bestå av ett artkomplex bidrar även till osäkerhet kring artens, eller arternas, egenskaper. Utifrån de oklarheter som finns angående övervintringsförmåga och påverkan på biologisk mångfald, begränsas godkännandet till användning i växthus samt tidsbegränsas till den 31 december 2022..

Naturvårdsverket har hört Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, som inte har något att invända mot att arten godkänns med angivna villkor.

Omprövning, ändring och upphävande av ett godkännande

Om det finns uppgifter som tyder på att förutsättningarna för att en art ska vara godkänd inte längre är uppfyllda, får Naturvårdsverket ompröva godkännandet.

Om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda ska Naturvårdsverket upphäva godkännandet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Claes Svedlindh. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetscheferna Maria Widemo (Artenheten) och EvaLinda Sederholm (Naturhänsynsenheten), miljöjurist Anna Håkansson, handläggarna Henrik Lange, Karolina Åsman och Maria Björkman, den senare föredragande.

För Naturvårdsverket

Claes Svedlindh

Maria Björkman

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:
Statens jordbruksverk
Kemikalieinspektionen
Lindesro AB
Biobasiq Sverige AB
Koppert Biological Systems
Borregaard BioPlant AB
BIOBEST N.V.

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.